

Ponovno uron u vrelo Bistrac

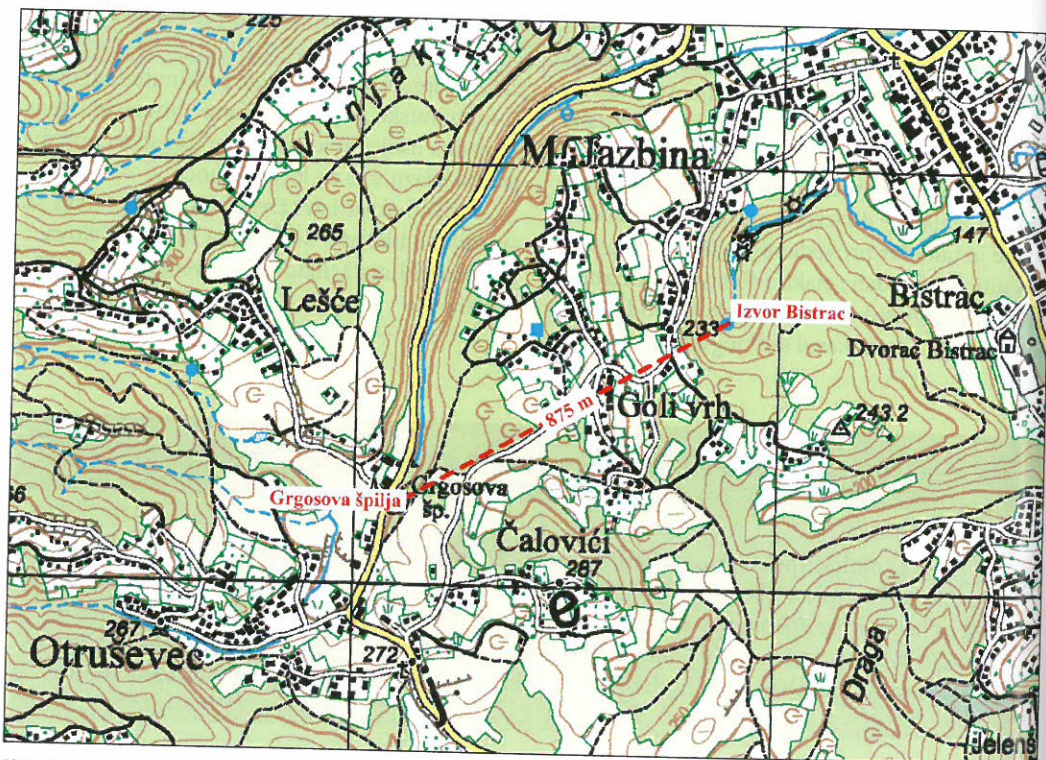
Vlado Božić

Vrelo Bistrac, koje se nalazi oko 300 m južno do sela Mala Jazbina pokraj Samobora, postalo je zanimljivo speleolozima nakon trasiranja novootvorenog ponora u selu Otruševcu i izbijanja obojene vode u Bistracu, o čemu je u ovom časopisu pisao Hrvoje Malinar (god. 57 za 2009.). Prvo istraživanje ovog vrela bilo je 5. veljače 1989., kada su članovi Speleološkog odsjeka PDS »Velebit« Hrvoje Malinar – Do i Zlatko Petković – Petko i zaronili oko 7 m duboko. Dalje napredovanje tada je spriječilo zamućenje vode nastalo izvlačenjem napadalog granja u vrelo.

Ronjenje je ponovno potaknuo naš član Zoran Bolonić koji je nagovorio speleoronioca Vedrana Jalžića da kroz ovo vrelo pokuša ući u podzemlje ovog dijela Samoborskog gorja, jer - potencijala za to ima. Naime, oko 875 m jugozapadno od vrela

Bistraca nalaze se Grgosove špilje u selu Otruševcu ispod kojih stalno teče podzemni potok. Samo povremeno, za jakih kiša i topljenja snijega, potok teče po površini i kod špilja ponire. Visinska razlika od vrela do Grgosovih špilja je oko 60 m, što znači da vjerojatno postoji oko 900 m špiljskog kanala kojim stalno teče potok, pa je vrijedno potruditi se i istražiti ga.

Kako se vrelo Bistrac nalazi na području Parka prirode (PP) Samoborsko gorje – Žumberačko gorje, bili su na prisustvovanje uronu 25. svibnja 2013. pozvani i predstavnici PP-a, Turističke zajednice Samobor i zainteresirani speleolozi iz Zagreba, Samobora i Bregane. Dan prije urona Zoran Bolonić je obavijestio i mještane koji žive uz potok da će se sutradan roniti i da

Karta područja

Vedran ulazi u vrelo Bistrac

će se potok zamutiti. U dogovoreno vrijeme nije se nažalost pojavio nitko osim nas speleologa.

Ustanovili smo da iz izvora istječe bistra voda, tj. da su uvjeti za ronjenje dobri pa se Vedran Jalžić opremio i točno u 14 sati zaronio. Čim je zaronio voda se u vrelu zamutila. Ronio je samo 15 minuta. Po izlasku je ispričao da je naišao na mnogo upaloga granja ali i debljeg drvla, pa i automobilskih guma i većeg kamenja. Nanose je pokušao razmaknuti kako bi ušao u otvor između stijena iz kojeg stalno dolazi bistra voda, no nažalost u tome nije uspio. Zaronio je samo 3,5 m duboko. Nakon urona Vedran je izradio skicu (profil) vrela.

Dogovoreno je da se na jesen (kada je protok vode najveći) vrelo pokuša očistiti, tj. da se izvadi granje, kamenje i automobilske gume i ostvari nesmetan protok vode te time omogućiti ulaz u ovaj dio potopljenog kanala. Ako tada budu povoljni hidrološki uvjeti u podzemlju, opet će se pokušati roniti, a ako ne, ostaje to kao plan za neko buduće razdoblje.

Vedran Jalžić nakon ronjenja u vrelu Bistrac

Zamućenje vrela nakon ronjenja

Another Dive in the Spring of Bistrac

In 1989 the members of SO PDS Velebit dived to the spring of Bistrac near Samobor and reached the depth of 7 m. On the 25th of May 2013 Vedran Jalžić dived in the spring but he could not pass more than 3,5 m because of the tree branches, rocks and car tires among which there is a constant flow of the clear water. The plan is to wait for the stronger flow and clean the spring to enable the progress to the underground part of the stream which sinks near the Grgosove špilje, around 700 m far from the spring, at the 50 m higher altitude.

Albanija 2013.

Bernard Bregar

Od 25. kolovoza do 8. rujna 2013. boravili su u Albaniji Tamara Čuković, Marinko Malenica i Slaven Boban iz SO-a PDS »Velebit« te moja malenkost, Bernard Bregar (Berni) iz SO-a HPS »Željezničar«. Bio je to svojevrsan nastavak prethodnog posjeta Albaniji iz 2010. u kojem se ekipa oduševila speleološkim potencijalom i ljepotom Prokletija.

Prokletije su gorje koje se proteže od sjeverne Albanije do Kosova i do istoka Crne Gore. Najviši vrh Prokletija, Maja Jezerce, nalazi se u Albaniji i visok je 2694 m. Plan nam je bio istražiti jamu iznad sela Boga na koju je ekipa naišla prethodni put te se nakon istraživanja pridružiti bugarskoj ekspediciji ispod vrha Radohinesu (također na Prokletijama, nedaleko od sela Boga).

Poziv na bugarsku ekspediciju rezultat je višegodišnje suradnje hrvatskih i bugarskih speleologa. Organizatori ekspedicije Tony i Encho, uz još ponekog člana, ranije su sudjelovali na hrvatskim ekspedicijama.

Iako nam je plan bio da budemo »jurišna ekipa«, juriš je već na samom početku izostao. Raspoloženje nekako nije dopuštalo previše žurbe. Uz česta stajanja radi okrepe i »rehidracije« prvi smo dan stigli u blizinu Dubrovnika te prespavali na plaži. Shvatili smo da žurbi nema mjesta, tako da se znalo desiti i da po autocesti vozimo samo 70 km/h jer, kako se kaže, »Tko žuri, noge lomi«, a to nam nije bilo u planu. Sljedeći dan predvečer stigli smo u Albaniju i prespavali na Skadarskom jezeru jer je dan već bio

Rekognosciranje terena